

LO GERONÉS

PERIÒDICH DE AVISOS Y NOTICIES

PORTA-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona.	1 pesseta trimestre
Fora..	1'25 id. id.
Estranger.	1'50 id. id.

Un número 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Llibertat, 31

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin a la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanar,

Any VI.

Diumenge 5 de Mars de 1899

Núm. 248.

L' APLECH DE VILASSAR

L' espectacle que està donant lo Catalanisme consola y anima. Consola, perquè en mitg de les desgracies qu' afliguen al país, quan los partits polítics centralistes, caucionis y responsables d' elles, en compte de mostrar penament y vergonya com correspondria y amagarse set capes sota terra pera purgar sos erros y ses disbauxes, se disposan al contrari pera continuar xuclant la sanch y 'ls diuers que quedan, acoblantse gent de tendencies les més operades pera seguir imposantse al poble y a les institucions y donant lo repugnant espectacle d' ocupar-se en les Corts quasi exclusivament dels seus odis y dels seus personalismes: surgeix y s' escampa cada dia més per Catalunya l' esperit de Patria, los ays de dolor pel maltracte de que s' víctima 'ls danys que se li causan, les reclamacions més desinteressades pera assegurarli 'l benestar, y 'ls esforços mancomunats pera obtindre la seva integral reconstitució. Anima, perquè si de moment no 'veu pròxim lo remey dels nostres mals ni la complerta desfeta dels nostres enemics; la forsa y energia d' aquestos mimva cada dia, son descredit es cada dia major y pel camí que seguxen no pot tardar en venir la hora en que l' universal reprobarció los lenci pera sempre més de la explotació del govern a la quinta están aferrats com llagostes y 'ls enterrí en l' abim d' un despreciatiu oblit. Lo que nosaltres, qu' hem contribuít a sembrar la llavor, es difícil que pugam veure; ho veurá y ho gosará de segur la generació que puja, plena de fe y d' entusiasme: la llibertat y la autonomia de la Patria catalana.

Perxó 'ns complayém en anar marcant los graons que variament se puján d' aquesta costa aspre y fatigosa, que major será 'l pler, com més difícil haja estat la pujada, al tributar al terme de les nostres aspiracions.

Dies enrera donavem compte del aplech catalanista de la Bisbal; avuy ne donem del de Vilassar, després ne donarem del de Sitges y d' altres y altres que seguirán, fins que la veu de l' apostolat catalanista s' haja fet sentir en tot lo terrer catalá y haja arborat d' amor patri lo cor de tots los fills de Catalunya.

La inauguració de la «Agrupació catalanista de Vilassar de Mar», celebrada 'l passat diumenge, «fou una festa magnífica, tant hermosa per la revelació de forses que en lo present feya veure, com encoratjadora per lo brillant dema que posava devant dels ulls.» En efecte, a Vilassar feren cap, convidats per la nova Agrupació, los delegats y representants de la Unió Catalanista, Lliga de Catalunya, Foment regionalista de Berga, Associació catalanista de la Costa de Llevant, Centre Catalá de Sabadell, Agrupació catalanista de Badalona, Agrupació catalanista «Los Montanyenchs» de Barcelona, Agrupació catalanista de Besalú, Associació popular regionalista de Barcelona, Agrupació regionalista «L' Escut emporitá» de La Bisbal, Agrupació catalanista de Lleyda y sa comarca, Agrupació escolar catalanista «Ramon Lull» de Barcelona, Agrupació catalanista de Ripollet, Id. de Sant Feliu de Codinés, Id. «Catalunya autónoma» de Barcelona, Id. del Casino Mercantil de Barcelona, Idem Folklorista de Barcelona, Agrupació catalanista d' Olot, Centre Catalá de Mollet, Agrupació catalanista de Sitges, Id. de Malgrat, Centre escolar catalanista de Barcelona, Agrupació protectora de la Ensenyansa catalana de Barcelona, Catalanistes de Calella, Agrupació de Falset y Centre Catalanista de Balaguer.

No pogueren assistir, pero enviaren la seva adhesió y participació; lo Centre Catalá de Sant Sadurn de Noya, lo de Vilafranca del Panadés, lo Centre catalanista de Gerona y sa Comarca y 'ls Centres y Agrupacions catalanistas de Manresa, Reus, Sant Pol, Valls, Bordils, Verges, Sallent, Gorga, Veadrell, Cardedeu, Tarrassa y Banyoles.

Se adheriren també los senyors Rector de Vilassar de Mar y Vilassar de dalt; los senyors Riera y Bertran, Verdader y Callis y Ramon Garriga, prebere, ex-rector de Vilassar.

La premsa catalanista estigué representada per *La Renaixensa*, *La Veu de Catalunya*, *La Nació Catalana*, *La Patria Catalana* y *L' Atlántida*, de Barcelona; *Lo Catala-*

nista, de Sabadell; *L' Olotí*; *La Costa de Llevant*, de Canet de Mar; *Lo Pi de las tres branques*, de Berga; *Lo Badalonés*, y *La Veu del Vallés*, de Ripollet: havent enviat la seva adhesió *La Veu del Montserrat*, de Vich, y *Las Cuatre Barras*, de Vilafranca del Panadés. Lo GERONÉS, no pogué estar representat per un impediment que sufri a darrera hora lo delegat qu' havia de concorrer.

Los catalanistes de Vilassar esperavan als delegats de les Associacions germanes a la seva arribada a la població, pera acompanyarlos a son local propi, adornat ab flors y banderes catalanes, ahont los hi oferiren un dinar, essent més de cent vint los sentats a taula y havent rebut l' obsequi d' un preciós ram, dibuxant les barres catalanes, lo president de la Unió Catalanista, en representació de tots, y presentantse a cantar cançons de la terra y dels mestres Clavé, Thomas y Morera, lo coro de noys «Lo Planter» agregat a la Agrupació, y el coro «La Amistat» del Ateneu Obrer de la vila. Acabá 'l dinar ab lo cant de l' himne *Los Segadors* per tots los presents, drets y possebits del més gran entusiasme.

A la tarde tingué lloch lo meeting en lo teatre del Circo Vilassanés, que no cal dir estava plé com un ou, ocupant la presidencia les Juntés de la Unió Catalanista y de la Agrupació de Vilassar, l' Alcalde de dita població y 'ls senyors Serra, Thos y Bassegoda. Los delegats s' enquiveren com fón possible en l' escenari, junt ab les comissions del Ajuntament de Vilassar y de les societats locals *La Constancia*, coro *La Amistat*, *Cassino Unió Vilassanense*, *Centre Federal* y *Foment*, que volgueren donar als catalanistes aquesta proba de consideració y de deferencia.

Obrí la sessió 'l senyor Cisa, president de la Agrupació de Vilassar, saludant connotat a la concurrència y cedint lo puesto al president de la Unió, que dirigi als vilassanenchs una felicitació merecida y entusiasta. Llegida la llista de les entitats representades y adherides, féu us de la paraula lo senyor Mallofré desenrollant lo criteri catalanista; afirmant que 'l triomf del Regionalisme no depén de cap partit polítich, sino que s' ha d' esperar del mateix poble; que tenint Catalunya personalitat nacional, no deu aspirar a un cambi d' amo sino a governarse per si mateixa, y que si bé axó pot aconseguirho poch a poch no ho conseguirá may ab ingerencies polítiques madrilenyes.

Seguí a n' En Mallofré, en l' us de la paraula, lo senyor Mon y Bascós, que exposá que Catalunya densá del regnat dels Reys catòlics havia estat subjecte a una tutela tirànica, sens que pera res s' haguessen tingut en compte sos interessos en los tractats fets ab altres nacions pels reys de la casa d' Austria; digué que Catalunya era ja major d' edat, y apreciá la significació de la festa que s' celebrava com precursora de la lliberació de Catalunya.

Eo Francesch Cambó féu ressortir que 'ls presents desastres, si han ocasionat lo desprestigi d' Espanya, han dexonit a Catalunya, que s' llista animosa a buscar sa propia salvació; indicá la missió important que toca cumplir avuy al Catalanisme, en qui tenen posats los ulls la gent honrada, devent fugir d' egoismes y de personalismes, pera demostrar que volém a Catalunya pera 'ls catalans y no pera 'ls catalanistes, obrint los brassos a quants ab nosaltres vingán convenuts ó peneditis.

N' Enrich Duran, de Sabadell, digué: Catalunya no ha mort, viu y reclama la seva autonomia. Pera lograrla no devém fiarnos dels partits madrilenys ni de les seves promeses descentralisadores. Catalunya no deu contar més que ab son esfor, y la única patria dels catalans es Catalunya, com de mare no se 'n té més qu' una y una sola se 'n pot estimar.

En Puig y Cadafalch sostingué que lo que cal es catalanisar totes les manifestacions de Catalunya, donchs lo Catalanisme no pot ser res més que 'l poble catalá y no un partit ab mires estreles y programes tancals. Que pera reconquistar la que se 'ns deu, s' ha de exigir de mica en mica lo que s' pugi. Aprofitant les circumstancies favorables, puig cada concessió qu' obtinguém será una nova trinxera pera lograr lo restant de lo qu' hem perdut.

N' Antoni Sunyol manifestá que volém la llibertat de Catalunya sencera y verdadera; que 'l Catalanisme se propaga pacíficament, accepta les reformes autonòmiques que se li donguin, pero reclama sens parar la integritat de les se-

ves reivindicacions; acabant fent la apologia de la llengua y del dret catalá y possant en ridicol lo caciquisme.

En Joan Permanyer aconsellá la propaganda radical y valenta, sense pactes ab ningú; perquè pactar vol dir fer concessions, y si aquestes son admisibles tractantse d' interessos, no ho son quan se tracta de principis.

N' Angel Guimerá digué que deviem trevallar pera destruir la obra dels Reys Catòlics dintre de la península, ja que de destruhirla fora d' ella ja se 'n havian cuydat los casteltans matexos, y que 'l Catalanisme devia sempre anar al devant dels partits polítichs y no seguintlos de xantse arrossegat per ells.

Per fi, N' Anton Gallisá, president de la «Unió», clohé la festa donant les gracies a la Agrupació de Vilassar y a tots los concurrents y dihent que no hi feya res que tots los que escoltavan no fossin convenuts, donchs essent les nostres idees de rahó, sentides per orelles catalanes, no s' havian may de perdre. Acabá ab un «Visca la llibertat de Catalunya», unanimament contestat per tot lo públich qu' omplia la sala.

Als acorts de les valentes notes de *Los Segadors* corejats per lo poble en massa, foren los delegats acompanyats altre volta a la estació, ahont se despediren ab germanivol afecte y entusiastes visques.

«Lo recort d' aquesta festa — diu *La Renaixensa* — es d' aquells que no s' esborrará may de la ànima dels que tingueren la sort d' assistirhi.»

SALUS POPULI

Que 'ls mals d' Espanya, aixó de que tothom se queixa, no tenen remey dintre d' aquest règimen; que l' unitarisme en lloch d' edificar destrueix, que mata las energias regionals, y que porta en son sí los gèrmenes que infeccionan de mort als poble sotmesos a son jou; es, avuy, una cosa que no té pas retop segons parer de tota persona de sa criteri, de mitjana ilustració y de bon sentit práctic.

Pero, si aixís no fos, no més suposantho, si ja avans dels passats desastres no haguessim estat del tot persuadits de la seva ineficacia, com a sistema de govern; ens la haurian demostrada de una manera ben palpable, los fracasos dels plans pseudo-regeneradors vinguts del centre, y allí nascuts, la falta d' esmena d' aquella gent que 'ns mana, y per últim, aré mateix, la esterilitat dels vergonyosos debats parlamentaris, tant ampulosos com cinichs, que, en mitg de sa agonía, venen celebrant los Cossos colegisladors, en la Cort de la Monarquia, dihentse fastichs y donant l' espectacle més repugnant, pera major sarcasme pel pahis, en lo propi santuari de las lleys.

L' unitarisme ha esfonsat al Estat espanyol, y l' unitarisme mateix no pot pas alsarlo del fondo de la seva baixesa. Perxó tothom busca com a taula de salvació pera agarrarshi, en la desfeta del centralisme, a sa patria natural avuy sotmesa, y tothom demana, seguint la corrent salvadora de las reivindicacions autonomistas que se imposan, la llibertat de sa respectiva nacionalitat esclava, subjecte a la dominació del Centre.

Devant d' aquestas tendencias, es envá, perquè 'ls pobles hi han vist clar, que 'ls llauers de las Corts, moguts cada un d' ells y tots ells junts per mesquins interessos, pel logro de fins parcials, demanin la ajuda del poble espanyol pera salvar la patria espanyola, una, gran, é indivisible, segons lo dictat de son caldejat cervell y els principis de sa atrassada civitissació mitg africana.

Es envá, que s' agafin are ab la patria una é indivisible, perquè si bé la patria ho es pera tothom una é indivisible, no es pera tothom la mateixa, com s' ceheix a dintre l' Estat espanyol malgrat las constitucions y las lleys, per mes que siguin imposadas per la rahó de la forsa, que actualment domina, vingui d' allá hont vingui, emani de que emani.

La patria es natural é inmutable pel mer fet de ser patria. De la mateixa manera que la mare que 'ns

tingut a son càrrech la empresa de diferents teatres, en quin hi veyia la acertadíssima direcció dels dos apreciables empresaris. Era aximateix un excelent marit y un pare exemplar. A son germà don Enrich Xavier y a sa filla enviem la expressió de nostre candol, desitjant que la Divina Providencia vulga amparar l'ànima de nostre estimadíssim amich.

Hem rebut el número de Janer últim de la Revista titulada *Praeco Latinus*, que s publica a Filadelfia (Estats Units). Està escrita exclusivament en llatí y son objecte es fomentar y propagar l'estudi d'aquest idioma pera que s generalisi son us com a llengua internacional.

Son preu de subscripció a Europa es de 8'10 franchs l'any, y l'adresa de sa Administració la següent: *Praeco Latinus*, 1328, Spring Garden Street, Philadelphia, Estats Units.

Hem rebut lo *Setmanari La Llum* que ha comensat a publicarse a Manresa. També hem rebut l' *Heraldo de Gerona* que ha comensat a publicarse en aquesta ciutat. A n'hem desitjat dos retornem lo saludo y deixem establert lo cambi.

Lo dia 7 del passat Janer, en lo teatre Franco-provençal de l'antiga y literaria vila de Aix-de-Provenza, va estrenarse l magnífich drama *La Reino Jano*, del gran poeta Frederich Mistral.

S'ha publicat l' *Historia de Catalunya*, ilustrada ab 42 gravats y 10 mapes històrichs, per Norbert Font y Sagué. Se ven al preu de 1'50 pessetes.

Formant un opúscul de setanta cinch planes, s'ha publicat a Gerona per lo notari don Emili Saguer y Olivet un *Dictamen y Proyecto de reforma de Estatutos y Reglamento del Montepío Notarial de Catalunya*, al objecte de que sia presentat y discutit en la primera Junta general que aquest celebri. Les reformes que proposa l senyor Saguer y que s lligitiman en lo *Dictamen*, son importantíssimes y mereixen fixar la atenció del notaris catalans, y algunes per son esperit fins lo d'altres entitats creades ab iguals o semblants fins benèfichs que l Montepío dels notaris de Catalunya. Se trobará de venda en les llibreries de Pacia Torres, Gerona, y Alvar Verdager, Barcelona.

Hem rebut l' *Estat de Comptes de la Caixa d'Estalvis de Palafrugell* al finir l'any 1898, publicat per la Junta de Govern de la metexa; del quin se deduix la seva bona administració, la seva serietat y la seva solidesa.

LLIBRES REBUTS

LA OBRA DEL EXCURSIONISME. — Tal es lo títol qu'En Joaquím Cabot y Rovira ha donat al Discurs presidencial que llegí en lo «Centre Excursionista de Catalunya» en l'acte de la inauguració del curs d'aquest any. No es lo discurs una commemoració de les excursions y demés treballs realisats pel Centre y ses predecessores les Associacions d'Excursions Catalana y Catalanista d'Excursions científiques, sino una apreciació y estudi dels fruits del conjunt dels treballs de totes elles; fruits abundants y assahonats en la esfera del despertament de l'esperit de Catalunya per medi de la consciencia cada dia major de sí mateixa en tots los multiplicats rams a que ls excursionistes s'han dedicat, y de l'amor a la terra que aquesta consciencia promou en tothom, fent naxer en los cors aspiracions nobles y generoses de véurela altre volta senyora de sí mateixa com li correspon de justícia y com exigiran un dia tots los bons catalans. Té rahó En Cabot: l'Excursionisme, sense donarsen compte, ó donantsen, fá obra política; pero no de la que s acostuma anomenar política en aquest desvalgut Estat espanyol, sino de la sana y profitosa pel poble, de la que fa Patria y bons ciutadans. Ab justícia atribueix donchs al Excursionisme lo primer lloch després dels Jochs Florals en la renaxensa catalanista. Rebi l senyor Cabot per son bonich y entusiasta treball, la nostre coral enhorabona.

UN DESCOBRIMENT ESPELEOLÒGICH. — (*Teoria de la Font d'Armena*) per N. Font y Sagué. — Barcelona, Tip de l'Avenç, 1898. — Fascicle de 40 planes en 8°. Fins que vingué a Catalunya Mr. Martel y que ab sa vinguda se desenvolli en ella l'conexement y afició a la Espeleologia impulsats pel Centre Excursionista; lo senyor Font y Sagué era sols conegut com a literat y més que com a literat com a erudit y actiu investigador de coses velles. Pero desde llavors, sense renunciar a sos anteriors treballs y estudis, s'ha lliensat ab veritable fervor de neofit, y ab l'activitat que ls son caracter distintiu, a l'estudi de la espeleologia de la nostra terra y a resseguir-la ab aquest objecte. Es ja considerable la feyna qu'ha fet, y una mostra d'ella es la conferencia que doná en lo meritat Centre sobre la teoria de la Font d'Armena, ab la quina se justifica la utilitat práctica d'aquestos estudis y los beneficis pera l'augment de la riquesa del país que d'elles poden prometers. En lo relat d'aquest genre d'excursions, l'estil del senyor Font ha guanyat molt en plasticitat, color y vida. — B.

VARIETATS

Nostre amich En Francisco Vinyas y Serra nos ha proporcionat lo següent estat — que pel caracter de lletra ab que está escrit creu de la segona meytat del darrer segle — pel quin se veuen lo número de cases, vehins y habitants que hi havia a Gerona en dita época.

Creiem que ls nostres suscriptors lo llegiran ab gust.

Vecindario ó Estado, que comprende todas las Casas, Vecinos, é Individuos residentes en las Parroquias de la Ciudad de Gerona, y sus vecindados sujetos a ellas, que con distincion de sus Calles es en esta forma.

CALLEES table with columns: Calle, Casas, Idem, Vecinos, Indiv. Includes entries like C. de los Abrabadores, C. de la Ferreria vella, etc.

Vecindado de las Calles extramuros que son de las Parroquias de pnte. Ciudad.

Table listing parishes and their respective counts: Torre Gironella Parroquia de San Felix, Calle de Pedret Idem, etc.

CONVENTOS COLEGIOS Y HOSPITAL

Table listing religious institutions: Santo Domingo, San Francisco de Asis, Carmelitas Calzados, Idem Descalzos, San Agustin, etc.

Tropa. — Aunque esta Plaza se halla dotada de dos batallones de Infanteria que comprenden un crecido número de vecinos, con todo solo se computan los Destacamentos que se hallan en ella de guarnicion que son (á mas de los oficiales que ya quedan notados en sus respectivas casas) 6 sargentos y 116 soldados que computados de 4, en 4, á escepcion de los sargentos que cada uno hace vecino son...

L'orfanet

A la memoria de ma inolvidable mare.

La Mort ses negres ales sobre son cap va extèndre! Po-bre orfe! L'únich sér que li quedava sobre la terra, la fera Parca li trenca lo fil de sa existencia. Miréulo; trist, abatut per lo sofriment, ajonellat a la vora d'aquell miserable llit, febrosoch apreta entre las sevas la ma freda de la que fa poch era sa mare; sos ulls, enrogits per lo plor, semblan volguer saltar de ses concas; ses llágrimes rodolan per son rostre, cauhen sobre la mortja, que, com si son escalf la reanimés, sembla tornar a la vida, y de sos llavis mitg entreoberts, s'aperta per la mort tal vegada al dar l'últim adéu a son fillét, s'escapa un somris plé de ternura y amor, expressió del carinyo que sentia per aquell tendre nin, únich consol de ses penes y dolors. Ajutat per lo silenci que l rodeja, ab lo cadávre fortament apretat contra son pit, y a frech del rostre de la mortja, com si li volgués tornar la vida que li falta, un à un van desfilitant per lo pensament de l'orfanet los recorts dels jorns felissos que passá en companyia d'aquella santa dona: encare li sembla sentir sa véu, aquella véu tant armoniosa que cada nit perque s'adormís li cantava alguna de les hermoses cansons de nostre terra, encare li sembla véurela, quan alegroya entrava al matí en son quarto y, despertantlo ab un carinyós bes sorit del fons de sa ànima, ab tendresa l'aixecava y vestia, y agafantlo per la maneta, els dos s'ajonellavan devant de l'estampa de l'Angel de la guarda, remerciantlo per la bona nit que havian passat; després, recordava la tristesa d'aquella bona dona quan éll de son costat s'apartava; l'alegria que sentia quan lo nin, vermell y suat, a causa de la correguda que donava per serhi mes avial, tornava a casa seva a rebre ses caricies, aquelles caricies que lluny d'ella l'orfanet tant trobava a faltar; després, sa imaginació ardenta li representava aquelles nits d'hivern, quan xiulant á fora la tramontana, éll ben abrigadel, assentat als peus de sa mare y ab lo cap apoyat en sa falda, escoltava de sos llavis aquelles hermoses rondalles que tant li agradavan, mentres ella ab alé trévallava per guanyar lo pa d'aquell trosset de ses entranyes y que tal vegada li mancaria lo dia que ella morís; mes are, morta sa mare, ¿de qui las reberia aquelles caricies? sol en lo mon, ¿qui l'estimaria a l'orfanet? ¿perque necessitava la vida? y com un llampech passá per son pensament una fatídica idea que desvanesqué lo recort de sa bona mare; mitg atontat, mirá lo cadávre, aixecá lo cap, y fixant los ulls en l'estampa de la Verge dels Desemparats penjada a la paret, s'ajonellá a sos peus y ab devoció cristiana resá una oració que sa mare li havia ensenyat, confonguentse sa véu ab la d'uns quants amichs oficiosos, que allá, en altre estancia del pis, ab hipòcrit interés parlavan de la morta y son fill.

FREDERICH GIRCÓS Y GASPÀR.

L'ENTERRADOR

Era un sant-home també a la mort; l'enterrador; per esperarla vell d'uns setanta fa aprop un clot; lo de Rigrós, quan fet quedava, sol á la terra, tot es ben foch, brillan estrelles, company dels morts: llantías dels morts. que n lo capvespre, Al clot s'atansa, ¡filla del cor! devalla 'b goig; que li quedava extés a terra. por son consol. ja sent la mort; la nit avantes ¡qué bé s'hi troba als vint ha mort, lo seu trist cor! ja ha fet lo clot, La mort als brassos cubrint de terra, té son amor, cubrint de plors... la filla morta, tot son consol; ¡ja al ser tapada també vol serhi, ne mira entorn, y ab anhel fort y arré que mira a n'ells s'abrasa, ¡qué sol lo mon! ¡y ab suprem goig ¡quin desconhort! rebre li sembla ¡qué més li resta d'ella un petó, si elta s'ha mort! erida e ¡ma fillat... s'estira... y mor.

ARTHUR GIRBAL BALANDRU.

Mercat de Gerona del die 4 de Mars

Table with columns: Especies, Mesures, Pessetes. Includes items like Blat, Mestall, Ordi, Ségol, Cívada, Besses, Mill, Panis, Blat de moro, Llobins, Fabes, Fabó, Fassols, Monjetes, Ous.

SECCIÓ RELIGIOSA

Santoral

Dilluns 6. — St. Olaguer. Dimars 7. — St. Tomas d'Aquino y Sta. Perpètua. Dimercres 8. — St. Joan de Deu y Sta. Erenia. Dijous 9. — St. Pacia y Sta. Francisca. Divendres 10. — St. Melitó. Dissapte 11. — St. Constanti y St. Ramiro. Diuenge 12. — St. Gregori magno. Dilluns 13. — Sts. Ramiro y Rodrigo. Dimars 14. — Sts. Florentina y Matilde. Dimercres 15. — Sta. Madrona y St. Longinos. Dels dies 6 al 11 en la iglesia de St. Lluch; dels 12 al 15 en la de les moajes Servites de St. Joseph.

Gerona. — Establiment tipogràfic de Pacia Torres. Plassa de la Constitució, 9.

Guía de Viajer en la Comarca

Amer. — Estació férrea. Ferrocarril de Gerona á Olot y carretera de Sta. Coloma á Olot y de Gerona á Anglés á 18 k^m. de Gerona.

Anglés. — 14 k^m. de Gerona. (Vegis lo dit referent á Amer).

Arbucias. — 36 k^m. de Gerona. Carretera de Hostalrich á Sant Hilari Sacalm.

Armentera. — 27 k^m. de Gerona. Prop la carretera de La Bisbal á Figueras.

Bagur. — 44 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona á Palamós per La Bisbal y Tramvia de Flassá á Palamós. Camí vehinal desde Palafrugell. Població marítima.

Banyolas. — 14 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona á Olot. Ayguas sulfurosas.

La Catalana. — Ferreteria, quincalleria y merceria. — Mercadal 7 y Plassa de la Constitució 1.

Besalú. — 41 k^m. Carreteras de Gerona á Olot y de Figueras á l' última població.

Blanes. — 32 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. B. y F. Banys de mar.

Cadaquers. — A 54 k^m. Camí vehinal desde Rosas. Banys de mar.

Caldas de Malavella. — 16 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. á B. y F. Carretera desde Llagostera. Ayguas termals. Establiment del Srs. Prats y fill. — *Vichy Catalá.* — Cotxes de abdos establiments á tots los trens.

Calonge. — 27 k^m. Carretera de Sant Feliu de Guixols á Palamós.

Camprodón. — 59 k^m. Per Vich y per Olot passant per Sant Joan de las Abadessas.

Cassá de la Selva. — 12 k^m. Estació en lo ferrocarril de Gerona á Sant Feliu de Guixols y carretera de idem.

Castell d' Aro. — 25 k^m. (Id. anterior)

Castelló d' Ampurias. — 41 k^m. Carretera de Figueras á Rosas.

Figueras. — 32 k^m. Estació ferrocarril de T. á B. y F. Carretera de Barcelona á la Frontera y limit de la carretera de Olot, La Bisbal y Rosas.

Gerona. — Capital de Provincia. — Audiencia. — Jutjat de 1.ª instancia. — Sucursal del Banch d' Espanya. — Institut de 2.ª ensenyansa. — Museo provincial. Estacions dels ferrocarrils de T. B. y F., de Amer y de Sant Feliu de Guixols.

Fonda Peninsular (Antiga de St. Antoni). — Carrer Nou.

Café Norat. — Rambla de la Llibertat.

Encesa y C.^a, en comandita. — Farinera. — Carretera de Barcelona.

E. Barangé y flls. — Fábrica de sabó á Gerona, Granollers y Barcelona.

Pérez, Sauri y Nogué. — Fabrica de ciments y cals hidráulica. — Industria 2.

Fills de Esteve Garriga. — Magatzems de vins y arros. — Carretera de Sta. Eugenia y Plassa del Marqués de Camps.

P. Lliurella y C.^a — Mechero GOLDEN — Industria nacional. — Fabricació de manguitos pera incandescencia per gas. — Plassa del Oli, 6.

J. O. Carbó. — Camiseria y confecció de roba blanca per senyora. — Plateria 30. — (Quatre cantons).

Sabiet y C.^a — «La Gerundense». — Fábrica de paper continuo.

Succesors de Pau Cassó. — Gran magatzem de paper pintat pel decorat de habitacions. Gran varietat de motlluras. — Constitució 11.

Hostalrich. — 30 k^m. Estació ferrocarril de T. á B. y F. y carretera fins á Sant Hilari.

La Bisbal. — 27 k^m. Estació Tramvia Flassá á Palamós. Carreteras de Gerona, Figueras y Palamós.

La Escala. — 32 k^m. Carretera de La Bisbal á Gerona y de la estació de Sant Jordi per Verges. Banys de mar. Ruhinas de Ampurias.

La Junquera. — 47 k^m. Limit en la carretera de Barcelona á Fransa. Banys de la Mercé. (Ayguas sulfurosas).

La Sella. — 16 k^m. Estació ferrocarril de Gerona á Olot, carreteras de Sta. Coloma y de Gerona á Olot.

Llagostera. — 24 k^m. Estació ferrocarril Sant Feliu de Guixols. Carreteras á id. y á Caldas de Malavella.

Llansá. — 41 k^m. Estació ferrocarril de T. á B. y F. Banys de mar.

Lloret de Mar. — 32 k^m. Carretera á la estació de Blanes, y carretera fins á Tossa.

Massanet de Cabrenys. — 34 k^m. Carretera desde Figueras.

Olot. — 48 k^m. Carreteras á Gerona, Figueras, Sant Joan las Abadessas y Sta. Coloma de Farnés.

Palafrugell. — 41 k^m. Estació Tramvia Flassá á Palamós y carretera de Gerona á Palamós.

Palamós. — 44 k^m. Estació del Tramvia de Flassá, limit de las carreteras de Sant Feliu y de Gerona.

Rosas. — 44 k^m. Carretera de Figueras. Banys de mar.

Sant Feliu de Guixols. — 36 k^m. Ferrocarril fins á Gerona: carreteras á Gerona y á Palamós. Establiment de banys de pila y oleatge.

Sant Hilari Sacalm. — 38 k^m. Carretera á la estació de Hostalrich y á Vich. Ayguas acidulo-carbónicas.

Sant Pere Pescador. — 27 k^m. Carretera que surt de la estació de Sant Jordi.

Sta. Coloma de Farnés. — 20 k^m. Carretera desde la estació de Sils (T. á B. y F.) y carreteras á Gerona, Olot y Barcelona. Ayguas termals.

Torroella de Montgri. — 32 k^m. Carretera desde la estació de Verges y desde Gerona. Banys de mar al Estartit.

Tossa. — 41 k^m. Carretera desde Lloret de Mar.

Vidreras. — 34 k^m. Carretera desde la estació de Sils y carretera desde Llagostera.

Viladrau. — 50 k^m. Camí de ferradura desde Sant Hilari y carreteras desde Vich y estació de Banyá. Hotel Cambrinus. Centre de excursions al Montseny.

Banch Vitalici de Espanya

LA PREVISION

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Compañias de segurs sobre la vida reunidas
Carrer Ample 64, BARCELONA

CAPITAL SOCIAL 15.000.000 DE PESETAS.

Reservas en 31 Desembre de 1896 9.235,908'05 pts.
Capitals assegurats desde la fundació de las C.^{as} fins al 31 Dbre 1897. 203.-80,352'95 »
Pagat per sinistres, pólissas vensudas y altres comptes fins igual data. 13.382,881'61 »

Delegat general en la Provincia

Joseph Coderch y Bacó

Agents en la Capital

Toribi Corominas. — Narcis Boadas

DENTÍFRIC ROCA

AL SALOL

El més higiénich y poderós antiséptic per evitar las caries y demás enfermetats de la boca.

Vi de Nou de Kola del Dr. Roca. — Tónico neurasténic, regulador del cor, excitant del sistema muscular y aliment d' ahorro.

Vi Iodo Tánic del Dr. Roca.

Vi Iodo Tánic Fosfatat del Dr. Roca. — De millors resultats que l' oli de fetje de bacallá, y de gran utilitat per combatre l' escrofulisme, afeccions del pit y reumatisme.

Tots los vins son á basse de Jerez y Malaga legitims

De venda á casa l' autor

LABORATORI Y FARMACIA DEL DR. ROCA

(antiga del Dr. Amellier)

Cort-Real, 4. — Girona

L'ODGERONIÉS

PERIÓDICH PORTA-VEU
DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

Redacció y Administració: Rambla de la Llibertat 81

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Girona...	1 pesseta trimestre	150 pesseta trimestre
Fora...	1'25 id.	0'10 id.
Estranger.		
Un número sol.		

CORREUS

Entradas

Madrid.	9'30 mati.
Barcelona.	9'30 m. y 5'45 t.
Fransa	7'30 m. y 3'20 tarde
Puigcerdá y Ripoll.	5'30 m.
Olot y sa línea.	5'30
S. Feliu de Guixols	6'21 m. y 2'11 tarde
Amer y sa línea.	6'30 m.
S. Aniol y sa línea.	7'00 m.
Estanyol y sa línea.	7'00 m.

Sortidas

Madrid.	2'30 tarde.
Barcelona.	6'30 m. y 2'30 tarde.
Fransa.	8'30 m. y 5 tarde.
Puigcerdá y Ripoll.	11'00 m. ✓
Olot.	11'00 m.
S. Feliu de Guixols	9'06 m. y 5'35 tarde
Amer..	10'00 m.
Sant Aniol.	10'00 m.
Estanyol.	10'00 m.